

Översikt över powerpoint-bilder om beredskap för de offentliga måltiderna

Powerpoint-materialet innehåller många bilder. Tanken är att du ska kunna plocka de som är relevanta för din presentation, och du kan även kombinera våra bilder med egna bilder om verksamheten.

Det finns ett talmanus till varje bild som du kan utgå ifrån när du presenterar. För att det ska vara lätt för dig att förstå våra bilder har vi även kort beskrivit varje bild, vad som är syftet med bilden och hur du kan anpassa bilden (där så är möjligt).

Tänk på att vissa uppgifter om er beredskap kan vara skyddsvärda. Det kan till exempel handla om beskrivningar av er förmåga, era begränsningar och sårbarheter. Om du är osäker på vilka uppgifter som kan delas, kontakta beredskapssamordnaren i din kommun eller region. Det är viktigt att beredskapsarbetet inte röjer för mycket, men att det samtidigt blir smidigt och hanterbart så att de som ska göra jobbet får den information som de behöver.

Utvecklingen på beredskapsområdet sker snabbt. På Livsmedelsverkets webbplats hittar du kunskapsunderlag, utredningar och rapporter inom livsmedelsberedskap.

[Kunskapsunderlag och rapporter inom livsmedelsberedskap](#)

På webbplatsen hittar du även information och stödmaterial kopplat till beredskap för offentliga måltider.

[Beredskap i offentliga kök](#)

Även dessa powerpoint-bilder kan komma att uppdateras. Inför din presentation är det därför bra om du säkerställer att du har den senaste versionen av powerpoint-bilderna. Du hittar dessa via länken ovan.

Om materialet

PPT-materialet består av knappt trettio bilder fördelade på sju avsnitt. Materialet poängterar vikten av att samarbeta, även över verksamhetsgränser. Materialet belyser även att måltiderna behöver lyftas in i det övergripande beredskapsarbetet och att beslutsfattare behöver avsätta resurser för beredskapsplanering.

Avsnitten i materialet:

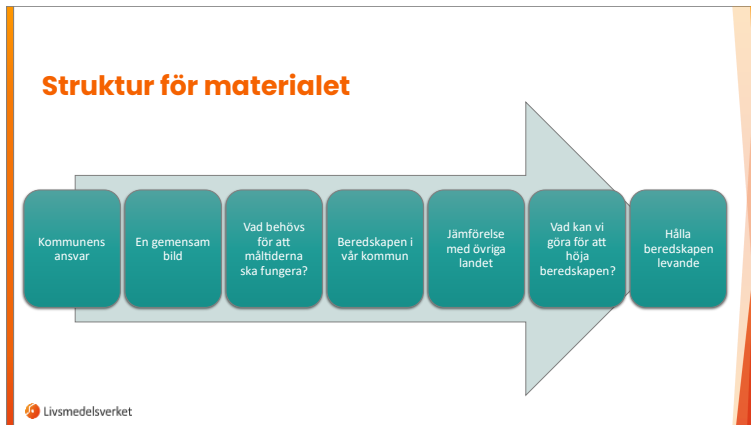
- 1. Kommunens ansvar.** Detta avsnitt handlar om ansvarsprincipen och vad som kan hända om inte måltidsverksamheten kan fungera som planerat.
- 2. En gemensam bild.** I detta avsnitt visas en film om varför det är viktigt att arbeta med beredskapen för de offentliga måltiderna. Avsnittet belyser också vilka delar av kommunens organisation som är involverade i måltidsverksamheten samt betonar vikten av att ha en dialog över gränserna för beredskapsarbetet.
- 3. Vad behövs för att måltiderna ska fungera?** lyfter måltidsverksamhetens nödvändiga resurser och att det behöver finnas en plan B för dessa för att säkerställa att verksamheten kan fungera även vid störning.

4. *Beredskapen i vår kommun* syftar till att ge en bild av nuläget och förutsättningarna i vår kommun. I avsnittet beskrivs hur måltidsverksamheten ser ut idag och hur den kan komma att se ut i händelse av kris.
5. I avsnittet *Jämförelse med övriga landet* ges en bild av hur beredskapen ser ut i Sveriges kommuner. Här finns en möjlighet att jämföra med den egna kommunens beredskap.
6. *Vad kan vi göra för att höja beredskapen?* lyfter fem framgångsfaktorer i beredskapsarbetet. Avsnittet belyser även hur ett strukturerat arbetssätt kan bidra till att utveckla verksamheten och därigenom förbättra förutsättningarna för att kunna servera mat även vid störningar.
7. Det sista avsnittet *Hålla beredskapen levande* tar upp att beredskapsarbetet aldrig tar slut utan att det behöver hållas levande, bland annat genom utbildning och övning och att hålla samtalet om beredskap levande.

Livsmedelsverket har under de senaste åren träffat många måltids- och beredskapsansvariga från hela landet. Det här presentationsmaterialet är utvecklat utifrån de synpunkter och behov som vi fångat under dessa möten. Materialet är utformat för att vara ett stöd i dialogen med beslutsfattare, och för att tydliggöra beslutsfattares roll i att stärka beredskapen för de offentliga måltidsverksamheterna.

Bilderna i presentationen får användas av kommuner, länsstyrelser och regioner. Livsmedelsverket ska dock alltid anges som källa och det är inte tillåtet att ändra bilderna på annat sätt än som framgår i beskrivningen för respektive bild.

Bild 4

Bildens innehåll

Vi har lagt in flera bilder som visar presentationsmaterialets struktur, som består av sju avsnitt. Bildernas utseende varierar beroende på vilket avsnitt som kommer att vara i fokus.

Bildens syfte

Syftet med dessa bilder är att ge en översikt av materialet och att visa vilket avsnitt de kommande bilderna tillhör.

Bild 5

3 miljoner offentliga måltider

- Varje dag äter en stor del av Sveriges befolkning måltider i vård, skola och omsorg.
- Livsmedlen som köps in till de offentliga måltiderna kostar cirka tio miljarder kronor årligen.
- De skattefinansierade måltiderna är en stor investering, som vi behöver ta tillvara på allra bästa sätt. I vardag och i kris.

 Livsmedelsverket

Bildens innehåll

Powerpointbilden betonar betydelsen av offentliga måltider och deras omfattning i Sverige. Livsmedelskostnaden för Sveriges offentliga måltider är omkring tio miljarder kronor per år, det är en investering att ta tillvara.

Bildens syfte

Bildens syfte är att öka medvetenheten om de offentliga måltidernas betydelse och storlek, både i antal måltider och ekonomiska resurser, men också att denna investering bör förvaltas effektivt, i såväl vardag som i kris.

Bild 7

Vilka blir konsekvenserna när måltidsverksamheten inte fungerar?

- Utan måltiderna får barn, sköra och sjuka inte den mat de behöver och har rätt till.
- Utan de offentliga måltiderna påverkas hela samhället, eftersom närstående kan få svårt att utföra sina egna arbeten.

 Livsmedelsverket

Bildens innehåll

Bilden belyser konsekvenserna om inte den offentliga måltidsverksamheten fungerar.

Bildens syfte

Bildens syfte är att förmedla vikten av att upprätthålla den offentliga måltidsverksamheten.

Bild 8

Bildens innehåll

Bilden beskriver det svenska civila beredskapssystemet.

Bildens syfte

Syftet med bilden är att på en övergripande nivå förmedla hur det svenska civila beredskapssystemet är uppbyggt, som bakgrund till *ansvarsprincipen* som lyfts på nästa bild.

Bild 9

Ansvarsprincipen

- Den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha det också vid en krissituation.
- De som har ansvar för måltiderna i vård, skola och omsorg ska se till att det fungerar även under en kris.
- Därför behöver kommuner planera så att måltidsverksamheten kan fungera även vid störningar.

 Livsmedelsverket

Bildens innehåll

Bilden beskriver *ansvarsprincipen* som är en central princip inom civil beredskap.

Bildens syfte

Syftet med bilden är att förmedla vilket ansvar kommuner har i en krissituation.

Så här kan du anpassa bilden

Bilden lyfter enbart ansvarsprincipen. Om du vill fördjupa dig om vad som styr arbetet med civil beredskap i Sverige finns information i Beredskapshandbok för offentliga måltider samt på [msb.se](https://www.msb.se).

Bild 11

Bildens innehåll

Bilden innehåller länk till filmen ”I en kris måste samhällets viktigaste funktioner fungera” som är framtagen av Livsmedelsverket.

Två alternativa länkar till filmen:

<https://play.mediaflowpro.com/ovp/16/23KE0Q6HBA>

<https://www.youtube.com/watch?v=f9w4qNjfEj0>

Bildens syfte

Syftet med filmen är att skapa en gemensam bild av varför det är viktigt att arbeta med beredskapen för de offentliga måltiderna. Vi vill också med filmen förmedla beslutsfattares viktiga roll i beredskapsarbetet. Filmen kan med fördel visas som introduktion till information om beredskapsarbete inom er verksamhet eller i samband med övningar.

Så här kan du göra anpassningar

Bildmanuset innehåller förslag på frågor till åhörarna att ställa efter att filmen visats. Anpassa dessa efter vad som passar målgruppen som presentationen ska hållas för.

Bild 12

Bildens innehåll

Bilden visar interna och externa aktörer i den egna kommunens beredskapsarbete.

Bildens syfte

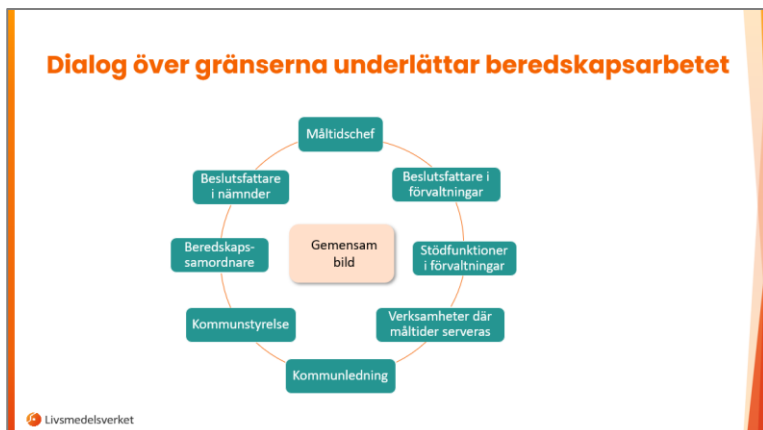
Bildens syfte är att visa att det är många olika aktörer, både inom den kommunala organisationen och utanför, som är involverade i måltidskedjan. Bilden kan också fungera som utgångspunkt för att berätta om nuläget i kommunen, var det finns etablerad samverkan och om det saknas samverkan någonstans.

Så här kan du anpassa bilden

Under bilderna listas generella interna och externa aktörer. Ändra listan så att den blir mer specifik och så att den innehåller de aktörer som är relevanta för beredskapsarbetet i er organisation.

Denna bild och de två följande bilderna har liknande innehåll och syfte som denna bild. Välj den/de bilder som passar i sammanhanget den ska användas till och syftet med presentationen.

Bild 13

Bildens innehåll

Bilden illustrerar att det är många olika aktörer, på olika håll i verksamheten, som behöver ha en gemensam bild av beredskapsarbetet.

Bildens syfte

Bildens syfte är att belysa vikten av att alla verksamheter, som ingår i måltidskedjan, har en samsyn om beredskapsarbetet. För att det ska uppnås krävs dialoger över verksamhetsgränser, förståelse och inblick i varandras arbete och planer.

Så här kan du anpassa bilden

Anpassa rutorna med olika målgrupper vid behov så att bilden blir relevant för din kommun och de målgrupper du behöver nå. Rutorna kan hållas generella som de ser ut i grundpresentationen eller göras mer specifika, exempelvis genom att peka ut vilka stödfunktioner som avses så som upphandlare, ekonomi etc.

Bild 14

Bildens innehåll

Bilden innehåller ett tomt organisationsschema där du kan fylla i hur det ser ut för din organisation. Det går även bra att klistra in ett färdigt organisationsschema.

Bildens syfte

Bildens syfte är att belysa vikten av samverkan mellan olika aktörer samt berätta om nuläget i er organisation, var det finns etablerad samverkan och om det saknas samverkan någonstans.

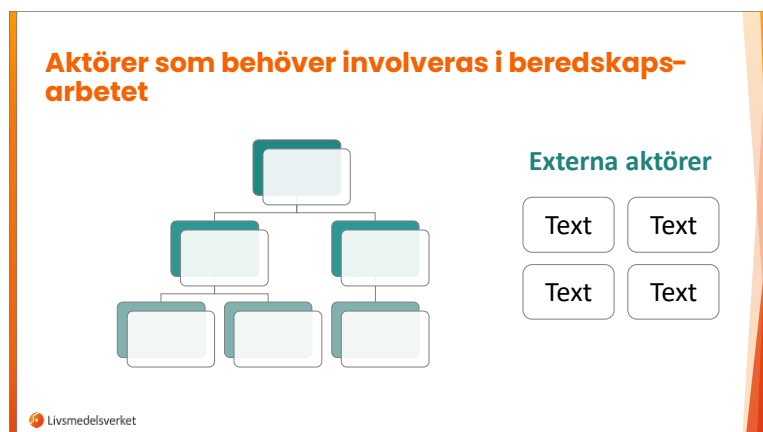
Så här kan du anpassa bilden

1. Fyll i det tomma organisationsschemat så att det speglar er kommuns organisation. eller klistra in bild som visar er organisation.
2. Markera de delar av organisationen som är viktiga för att involvera i måltidsverksamhets beredskap, exempelvis:
 - Måltider
 - Vård- och omsorg
 - Utbildning
 - Fastighet och transporter
 - Samhällsplanering och miljö
 - Kommunikation och administration
 - Beredskap och räddningstjänst
3. Använd organisationsschemat för att visa hur olika delar av er kommun samarbetar eller behöver samarbeta för att säkerställa bra offentliga måltider.

Detta hjälper er att tydligt se vilken roll varje verksamhet spelar och hur arbetet behöver koordineras mellan olika verksamheter och nivåer i kommunen för att skapa en robust måltidsverksamhet.

Den här bilden och nästa bild är likartade. Välj den bild som fungerar bäst att använda, beroende på vad du vill prata om.

Bild 15

Bildens innehåll

Bilden innehåller ett tomt organisationsschema där du kan fylla i hur det ser ut för din organisation. Det går även bra att klistra in ett färdigt organisationsschema. Bilden innehåller även rutor för de externa aktörer som har en roll för måltidsverksamheten i kommunen.

Bildens syfte

Bildens syfte är att belysa vikten av samverkan mellan olika aktörer, interna och externa samt berätta om nuläget i er kommun, var det finns etablerad samverkan och om det saknas samverkan någonstans.

Så här kan du anpassa bilden

Fyll i det tomma organisationsschemat eller klistra in ett färdigt från din organisation. Därefter kan du markera därefter vilka delar av organisationen som är relevanta att inkludera i arbetet för att skapa en robust måltidsverksamhet. Komplettera med relevanta externa aktörer utifrån hur det ser ut för er och er verksamhet. Exempel på externa aktörer: leverantörer, elnätsbolag och kommunala vattenbolag.

Föregående bild och den här bilden är likartade. Välj den bild som fungerar bäst att använda, beroende på vad du vill prata om.

Bild 17

Bildens innehåll

Bilden ger argument till varför måltidsverksamheter behöver kontinuitetshandera. Det handlar om att säkerställa att verksamheten kan fortsätta fungera, oavsett vilka störningar den drabbas av.

Bildens syfte

Syftet med bilden är dels att förmedla behovet av förberedelse och kontinuitetshandering i måltidsverksamheter, dels att skapa medvetenhet om att störningar kan inträffa och att verksamheten behöver planera för att hantera dessa.

Bild 18

Bildens innehåll

Bilden beskriver de steg som ingår när man kontinuitetshandterar en verksamhet. Det handlar om att i en strukturerad process identifiera, analysera och hantera risker samt ta fram åtgärdsförslag och planer.

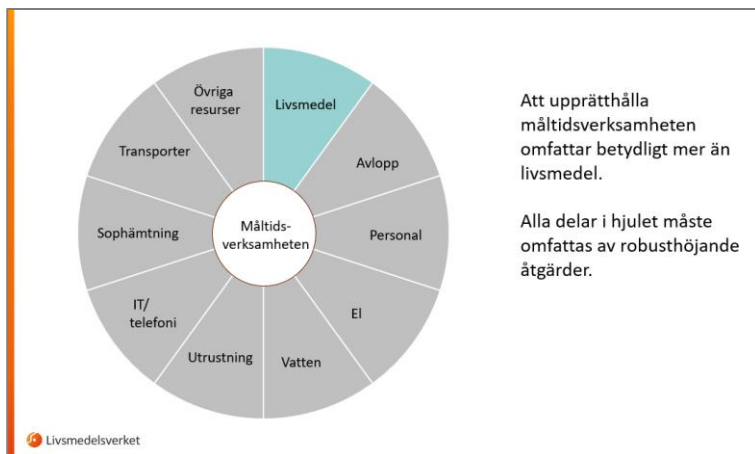
Bildens syfte

Syftet med bilden är att informera om de olika steg som behövs för att genomföra en effektiv kontinuitetshandtering.

Så här kan du anpassa bilden

Du kan läsa mer om kontinuitetshandtering i beredskapshandboken för offentliga måltider, och anpassa bilden utifrån vad som är relevant för er verksamhet.

Bild 19

Bildens innehåll

Bilden visar exempel på nödvändiga resurser för måltidsverksamheten. För att säkerställa en god beredskap behöver det finnas en reservlösning – en plan B för dessa resurser.

Bildens syfte

Syftet med bilden är att visa måltidsverksamhetens nödvändiga resurser samt att övergripande beskriva vad kontinuitetshandling handlar om.

Bilden ska bidra till att vidga perspektivet på beredskap och robusthöjande åtgärder för att minska risken för ensidigt fokus på enskilda åtgärder som till exempel att ta fram krismenyer och livsmedelslager.

Bild 21

Bildens innehåll

Bilden innehåller förslag på fakta att lyfta fram om måltidsverksamheten. I denna bild är tanken att fakta som rör måltidsverksamheten i vardagen ska lyftas fram.

Bildens syfte

Syftet med bilden är att ge kunskap om måltidsverksamheten, hur måltiderna organiseras och vilka förutsättningar som finns. Genom att belysa fakta ges en bild av omfattningen och betydelsen av kommunens måltidsverksamhet samtidigt som bilden kan bidra till förståelse om varför måltidsverksamheten måste prioriteras inom beredskapsarbetet.

Så här kan du anpassa bilden

Se punkterna i bilden som förslag och anpassa bilden utifrån er situation och vad du vill lyfta fram. Exempel på fakta att lyfta utöver förslagen i bilden är: antal livsmedelsleverantörer, antal måltider i privat regi, omsättning och hur budgeten är fördelad och hur måltider distribueras inom kommunen.

Bild 22

Bildens innehåll

Bilden kan användas för att ge en nulägesbild över måltidsverksamhetens beredskap för olika störningar genom att lyfta fakta om beredskapsarbetet och vilka reservlösningar som finns samt vad som saknas för att kunna upprätthålla måltidsverksamheten även vid störningar.

Bildens syfte

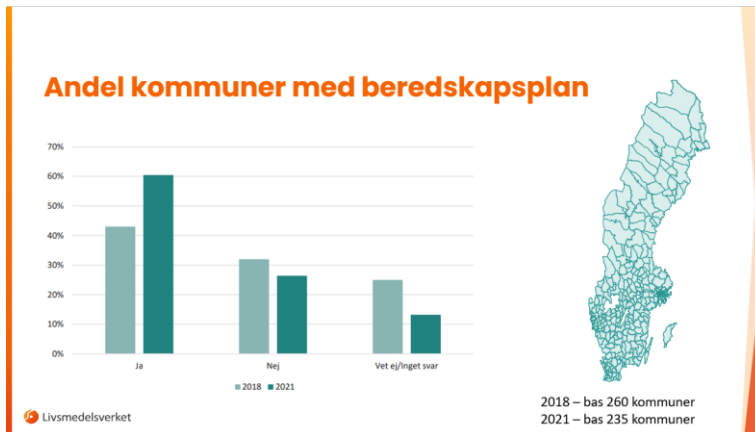
Bildens syfte är att ge en nulägesbild över måltidsverksamhetens beredskap vid olika störningar. Det kan hjälpa till att motivera behovet av resurser och beslut för att säkerställa verksamhetens kontinuitet även vid krissituationer.

Så här kan du anpassa bilden

Anpassa bilden utifrån din kommun och lyft fakta kring vad som finns på plats och vilka ytterligare behov som finns för att stärka måltidsverksamhetens beredskap. Exempel på fakta att lyfta på bilden är:

- Beredskapsplaner, kontinuitetshantering
- Förutsättningar för nödvatten, ex möjlighet att trycksätta kök, vattentank, vattendunkar
- Förutsättningar för reservkraft
- Andra reservlösningar, exempelvis alternativ tillagningsutrustning
- Livsmedelslager
- Upparbetad samverkan mellan olika interna och externa aktörer
- Beslut som fattats kopplat till kommunens/måltidsverksamhetens beredskap
- Kommunala beslut/mål kopplat till måltidsverksamhetens beredskap
- Investeringar kopplat till lager, nödvatten, reservel eller andra reservlösningar
- Forum för samverkan

Bild 24

Bildens innehåll

Bilden visar hur stor andel av Sveriges kommuner som hade en beredskapsplan 2018 respektive 2021.

Bildens syfte

Syftet med bilden är att visa hur det ser med kommunernas beredskap, på en riksnivå. Det ger möjlighet till jämförelse med hur det ser ut för den egna kommunen.

Så här kan du anpassa bilden

Du kan lägga till uppgifter om hur det ser ut i er kommun. Då har ni möjlighet att göra jämförelser med hur det ser ut på riksnivå.

Bild 26

Bildens innehåll

Bilden visar fem framgångsfaktorer som Livsmedelsverket har identifierat för att kunna nå framgång i beredskapsarbetet. Faktorerna har identifierats utifrån dialoger med måltidsansvariga och beredskapssamordnare, där hinder och möjligheter i arbetet med beredskap har diskuterats.

Bildens syfte

Syftet med bilden är att belysa viktiga faktorer för att stärka organisationens beredskap.

Så här kan du anpassa bilden

Se punkterna i bilden som förslag på framgångsfaktorer och anpassa bilden utifrån er situation och vad du vill lyfta som framgångsfaktorer till era beslutsfattare.

Bild 28

Bildens innehåll

Bilden innehåller fyra råd för att hålla beredskapsarbetet levande genom att integrera och löpande förbättra beredskapsarbetet i kommunen.

Bildens syfte

Bildens syfte är att förmedla att beredskapsarbete är något man behöver ägna sig åt kontinuerligt, det handlar inte bara om att ha planer och rutiner på plats – det handlar också om att hålla arbetet levande och relevant över tid. Målet är att verksamheten alltid ska vara förberedd för olika typer av störningar.

Så här kan du anpassa bilden

Bilden kan användas som den är eller justeras så att råden för att hålla beredskapen levande mer passar er organisation. Ni kanske ser att beredskapsarbetet behöver integreras i någon process i er kommun.